

РЕШЕНИЕ

№ 17

гр. Смолян , 01.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ** в публично заседание на петнадесети януари, през две хиляди
двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Мария А. Славчева
Членове:	Петранка Р. Прахова Зоя С. Шопова

при участието на секретаря Мара А. Кермедчиева
в присъствието на прокурора Станчо Станчев
като разгледа докладваното от Петранка Р. Прахова Въззивно гражданско
дело № 20205400500496 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл. 258 и следващите от ГПК.

Решение № 20168/17.09.2020 г. по гр. д. № 527/2019 г. Д.ски районен съд е осъдил Прокуратурата на Република България да заплати на М.К.А. сумата от 5 000 лева, представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди от обвинение за извършено престъпление по ДП № 349-7/2015 г./2017 г. на ОД на МВР гр. Стара Загора, преписка № 342/2015 г. по описа на РП – Стара Загора за тежко умишлено престъпление от общ характер по чл. 212а ал. 1, във вр. с чл. 20 ал. 4 от НК, по което е бил привлечен като обвиняем с Постановление от 27.07.2016 г., по което обвинение наказателното производство е прекратено с Постановление от 31.05.2019 г. на прокурор от РП Стара Загора поради недоказаност на деянието на основание чл. 243 ал. 1 т. 2 от НПК, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 31.05.2019 г. до окончателно ѝ изплащане и сторените деловодни разноски в размер на 580 лева за адвокатско възнаграждение и 10. 00 лева заплатена ДТ; иска е отхвърлен за разликата от 5 000 лева до предявените 20 000 лева и за законна лихва от 05.02.2015 г. до 30.05.2019 г. като неоснователен и недоказан.

Това решение в осъдителната му част се обжалва пред Смолянски окръжен съд от ответникът Прокуратура на Република България, чрез Районна прокуратура гр. Д., с оплаквания, че е неправилно поради нарушение

на материалния закон и необоснованост, несъответствие със събраните доказателства.

Твърди се във въззивната жалба, че ищецът не е доказал по несъмнен и безспорен начин наличието на претърпени от него неимуществени вреди, които да се в пряка причинно-следствена връзка с разследването и да са претърпени от определени действия на Прокуратурата, като не е налице фактическият състав по чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ. Твърди се, че показанията на свидетелите А. и П. са твърде формални; съдът не е съобразил тълкуването в т. 11 от ТР № 3/2005 г. на ОСГК на ВКС.

Твърди се, че неправилно съдът не е отчел обстоятелството, че увреждането на ищеца /ако е доказано/ е настъпило изключително по негова вина, евентуално че е допринесъл за него, с оглед приложението на чл. 5 ал. 1 и ал. 2 от ЗОДОВ. В тази връзка се твърди, че фактите по наказателното производство сочат, че той все пак е имал неправомерно поведение, което е дело повод за наказателно преследване, като се прави позоваване на постановената спрямо ищеца осъдителна присъда, която е отменена. Твърди се, че ищецът има вина за настъпилия негативен резултат, което е основание за освобождаване на Прокуратурата от отговорност на основание чл. 5 ал. 1 от ЗОДОВ, евентуално за намаляване на отговорността с оглед тълкуването на посочения законов текст, дадено в т. 3 от ТР № 3/2005 г. Прави се позоваване на съдебна практика, в която се приема, че дори и виновното поведение да не е съставомерно по определен състав от НК, то след като до неговото обвинение се е стигнало в резултат на собственото му неправомерно поведение, е приложима разпоредбата на чл. 5 ал. 2 от ЗОДОВ.

Във въззивната жалба се излагат доводи за постановяване на обжалваното решение в противоречие с практиката на съдилищата при определяне размера на присъденото обезщетение в съответствие с принципа за справедливост по чл. 52 от ЗЗД. Твърди се, че присъденото обезщетение е прекомерно, като съдът не е съобразил в достатъчна степен интензитета на упражнената спрямо ищеца процесуална принуда, както и че спрямо ищеца е определена най-леката мярка за неотклонение – „подписка“; не са съобразени общественно-икономическите отношение в страната и обстоятелството, че присъдените вреди не са обичайните и ищецът не е провел пълно и главно доказване, като се прави позоваване на практика на ВКС.

С въззивната жалба се прави искане за отмяна на обжалваното решение, алтернативно за намаляване размера на присъденото обезщетение; прави се искане за присъждане на разноски съобразно отхвърлената част от иска.

В срок е депозиран писмен отговор от ищецът М.К.А., чрез пълномощник адв. Здравко Ч., с който се оспорва въззивната жалба и се прави искане за бъде потвърдено решението в обжалваната част като правилно и обосновано, постановено в съответствие с материалния и процесуалния закон; претендира се адвокатско възнаграждение по реда на чл.

38 ал. 2, във вр. с ал. 1 т. 2 от ЗА.

В съдебно заседание за Прокуратурата на РБ, представлявана от Окръжна прокуратура – Смолян, прокурор С. С. поддържа въззивната жалба.

За въззиваемия А. адв. Ж. Ч. оспорва въззивната жалба.

Смолянски окръжен съд намира въззивната жалба за процесуално допустима като депозирана в законно установения срок от надлежна страна, ДТ не се дължи, а по същество съобрази следното:

С Постановление от 27.07.2016 г. по ДП № 349 зм 72015 г. на ОД на МВР гр. Стара Загора спрямо М.К.А. е повдигнато обвинение за извършено престъпление по чл. 212а ал. 1, във вр. с чл. 20 ал. 41 във вр. с ал. 1 от НК, за това, че на 22.01.2015 г. в гр. Стара Загора, в съучастие с неустановено по разследването лице, като помагач, с цел да набави за себе си и за друго – неустановено по разследването лице, имотна облага, чрез разкриване на банкова сметка в „Банка ДСК“ АД клон гр. Д., е спомогнал неустановеното по разследването лице, чрез използването на чужд електронен подпис – на МБАЛ „НИАМЕД“ АД, като внесе пред банката неверни компютърни данни досежно самоличността е електронния подпис на наредителя в преводно нареждане, представено по електронен път, и с това причинил на МБАЛ „НИАМЕД“ АД гр. Стара Загора имотна вреда в размер на 9 460 лева. На обвиняемия е взета мярка за неотклонение „подписка“.

С Постановление от 31.05.2019 г. на Районна прокуратура гр. Стара Загора е прекратено наказателното производство по ДП № 349 зм 72015 г. на ОД на МВР гр. Стара Загора спрямо М.К.А. за престъпление по чл. 212а ал. 1, във вр. с чл. 20 ал. 4, във вр. с ал. 1 от НК на основание чл. 243 ал. 1 т. 2 от НПК.

Ищецът М. А. претендира да е претърпял неимуществени вреди в резултат на повдигнатото му обвинение за извършено престъпление, за което престъпление наказателното производство е прекратено, по смисъла на чл. 3 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ.

В подкрепа на твърденията си за претърпени от него неимуществени вреди ищецът ангажира свидетелите Е.А. и М.П. Свид. А. дава показания за споделеното ѝ от самият ищец относно начина, по който се чувствал заради повдигнатото му обвинение – ищецът ѝ заявил, че не се чувства добре, зле е; заявил, че случилото се вляло зле на него и на семейството му, не можел да остане в града, психически не издържал, защото хората го коментирали. Свидетелката сочи, че ищецът не излизал навън, отбягвал хората, затворил се в себе си, бил доста травмиран. Свидетелката твърди, че си личало, че му е „смачкано достойнството“. Свидетелят П. твърди, че ищецът изживял случилото се много зле, бил травмиран, тъй като хората го познавали и не му било добре. Твърди, че ищецът не искал да излиза, бил разстроен и споделил, че му е тежко заради тези неща.

Настоящата инстанция счита, че свидетелите А. и П. нямат много непосредствени и детайлни възприятия относно състоянието на ищеца след като му е било повдигнато обвинение, не се установява свидетелите и ищецът да са имали чести и продължителни контакти, поради което и показанията им са фрагментарни. По-голяма част от показанията на двамата свидетели всъщност възпроизвеждат споделеното им от самия ищеца. В показанията на двамата свидетели липсва детайлност и конкретика. Свидетелите говорят, че ищецът се чувствал зле, бил травмиран и не искал да излиза сред хора. Свидетелите не сочат да са установили или ищецът да им е споделил, че изпитва тревоги, безпокойство, стрес, напрежение, нито пък да е изпитвал страх от неоснователно осъждане или страх от тежко наказание – така, както ищецът твърди в исковата си молба, обосновавайки претенцията си за претърпени от него неимуществени вреди.

Поради това настоящата инстанция намира, че не се установява ищецът заради повдигнатото му обвинение да е изпитвал тревоги, безпокойство, стрес, напрежение, нито пък да е изпитвал страх от неоснователно осъждане или страх от тежко наказание. Не се установяват и твърдения, че във връзка с повдигнатото му обвинение е била затруднена дейността на ищеца /не се сочи каква дейност в този период е осъществявал ищеца и как наказателното производство я затруднило; не се сочи и не се установява ищецът да е бил в трудови правоотношения и те да си били прекратени поради повдигнатото му обвинение. Не се ангажират доказателства ищецът да е бил спиран по пътищата от служители на МВР с оглед воденото срещу него наказателно производство.

Поради това настоящата инстанция счита, че съществена част от сочените в исковата молба проявни форми на причинените на ищеца неимуществени вреди не се доказват. Налице са обективните предпоставки, визириани в чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ – повдигнато обвинение за извършено престъпление, за което наказателното производство е било прекратено, но в тежест на ищеца е да установи какви имуществени вреди е претърпял в резултат на повдигнатото му обвинение и в какво конкретно се изразяват тези вреди, които да са в пряка и причинна връзка с привличането му като обвиняем.

Освен че не се установяват съществена част от твърдените от ищеца прояви на причинени му неимуществени вреди, при определяне размера на обезщетението следва да се съобрази обстоятелството, че наказателното производство срещу ищеца е продължило за периода от 27.06.2016 г. до 31.05.2019 г., в което се включва досъдебно производство и съдебна фаза, т.е. не е налице продължителен и неразумен срок на наказателното производство. Спрямо ищеца е била наложена най-леката мярка за неотклонение – „подписка“.

От представените пред районния съд писмени доказателства се установява, че срещу ищеца по повдигнатото му обвинение е бил внесен обвинителен акт в Районен съд гр. Стара Загора, имало е съдебно

производство, по което е постановена осъдителна присъда, отменена от горната инстанция и впоследствие делото е било върнато на РП – Стара Загора. Твърдения и доводи в тази връзка в исковата молба не са направени, поради което и тези доказателства не се обсъждат от настоящата инстанция.

Настоящата инстанция счита, че от значение, с оглед и критерия за справедливост по чл. 52 от ЗЗД, при определяне размера на обезщетение по чл. 3 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ е и основаниято, поради което е било прекратено наказателното производство. Съдът споделя разбирането, че различен е интензитета и формите на неимуществени вреди, търпени от лице, на което е било повдигнато обвинение за престъпление, извършено от друго лице, от неимуществените вреди, търпени от лице, което е извършило фактическите действия, довели до повдигането на обвинение спрямо него. В постановлението за прекратяване на наказателното производство срещу ищеца се приема, че ищецът е извършил действията по банковите операции, довели до щета, срещу възнаграждение, като е прието, че не се доказва от субективна страна ищецът да е действал с пряк умисъл и специална користна цел. Т.е. касае се до две различни хипотези на прекратяване на наказателното производство, което според съда оказва влияние при определяне размера на обезщетението по чл. 3 ал. 1 т. 3 от НПК. Прието е в постановлението на прокуратурата, че обвинението срещу ищеца не е доказано по категоричен и безспорен начин, но обективен факт е, че от действията на ищеца е причинена щета за МБАЛ „НИАМЕД“ АД гр. Стара Загора.

Доводите във въззивната жалба относно приложение разпоредбата на чл. 5 ал. 1 и ал. 2 от ЗОДОВ не могат да бъдат обсъждани, тъй като такова възражение не е направено в отговора на исковата молба, както и не се сочат конкретни обстоятелства, свързани с тази разпоредба.

Предвид гореизложеното настоящата инстанция намира, че така определеното от районния съд обезщетение е завишено, не отговаря на установените като претърпени от ищеца неимуществени вреди и не отговаря на критерия за справедливост по чл. 52 от ЗЗД. Поради това следва обезщетението да бъде определено в размер на 1 000 лева, а за разликата до 5 000 лева решението на районния съд следва да бъде отменено и иска в тази част отхвърлен като неоснователен и недоказан. Договорът за правна защита и съдействие между ищеца и пълномощникът му адв. Ж. Ч. е сключен при условията на чл. 38 ал. 2 от ЗА, поради което следва адвокатското възнаграждение в размер на 250 лева за двете инстанции /с оглед уважената част от иска/ да бъде присъдено в полза на адв. Ж. Ч..

Водим от горното Смолянски окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ № 20168/17.09.2020 г. по гр. д. № 527/2019 г. на Д.ски районен съд, **В ЧАСТТА**, с която е осъдена Прокуратурата на Република

България да заплати на М.К.А. обезщетение за претърпени неимуществени вреди от обвинение за извършено престъпление по ДП № 349-7/2015 г./2017 г. на ОД на МВР гр. Стара Загора, преписка № 342/2015 г. по описа на РП – Стара Загора за тежко умишлено престъпление от общ характер по чл. 212а ал. 1, във вр. с чл. 20 ал. 4 от НК, по което е бил привлечен като обвиняем с Постановление от 27.07.2016 г., по което обвинение наказателното производство е прекратено с Постановление от 31.05.2019 г. на прокурор от РП Стара Загора поради недоказаност на деянието на основание чл. 243 ал. 1 т. 2 от НПК, за разликата над 1 000 лева до 5 000 лева, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 31.05.2019 г. до окончателно й изплащане и сторените деловодни разноски в размер на 580 лева за адвокатско възнаграждение, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ иска на М.К.А., ЕГН *****, гр. Д., ул. „Я.“ № 6, на основание чл. 2 ал. 1 т. 3 от ЗОДОВ Прокуратурата на Република България, представлявана от Главния прокурор, със седалище и адрес гр. С., бул. „В.“ № 2, да бъде осъдена да му заплати обезщетение за претърпени неимуществени вреди от обвинение за извършено престъпление по ДП № 349-7/2015 г./2017 г. на ОД на МВР гр. Стара Загора, преписка № 342/2015 г. по описа на РП – Стара Загора за тежко умишлено престъпление от общ характер по чл. 212а ал. 1, във вр. с чл. 20 ал. 4 от НК, по което е бил привлечен като обвиняем с Постановление от 27.07.2016 г., по което обвинение наказателното производство е прекратено с Постановление от 31.05.2019 г. на прокурор от РП Стара Загора поради недоказаност на деянието на основание чл. 243 ал. 1 т. 2 от НПК, за разликата над 1 000 лева до 5 000 лева, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 31.05.2019 г. до окончателно й изплащане и сторените деловодни разноски в размер на 580 лева за адвокатско възнаграждение.

ПОТВЪРЖДАВА РЕШЕНИЕ № 20168/17.09.2020 г. по гр. д. № 527/2019 г. на Д.ски районен съд, **В ЧАСТТА**, с която е осъдена Прокуратурата на Република България да заплати на М.К.А. обезщетение в размер на 1 000 /хиляда/ лева за претърпени неимуществени вреди от обвинение за извършено престъпление по ДП № 349-7/2015 г./2017 г. на ОД на МВР гр. Стара Загора, преписка № 342/2015 г. по описа на РП – Стара Загора за тежко умишлено престъпление от общ характер по чл. 212а ал. 1, във вр. с чл. 20 ал. 4 от НК, по което е бил привлечен като обвиняем с Постановление от 27.07.2016 г., по което обвинение наказателното производство е прекратено с Постановление от 31.05.2019 г. на прокурор от РП Стара Загора поради недоказаност на деянието на основание чл. 243 ал. 1 т. 2 от НПК, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 31.05.2019 г. до окончателно й изплащане и сторените деловодни разноски в размер на 10 лева за ДТ.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, представлявана от Главния прокурор, със седалище и адрес гр. С., бул. „В.“ № 2, да заплати на адв. Ж. Ч. на основание чл. 38 от ЗА адвокатско възнаграждение в размер

на 250 лева за двете инстанции.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____